

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/12/2025 15:38
Sayı: E-120.07.03-1763165

2025 AİLE YILI

Sayı : E-85112434-610-7687900

Konu : Soru Önergeleri

7/34491 GK 20

7/35529 GK 32

7/36356 GK 45

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 09.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1714399 sayılı yazınız.
b) 28.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724967 sayılı yazınız.
c) 19.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1737875 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (8 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 5FA27D96-A2FC-4BCE-97C2-3DB5581454AB Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-cbys>
Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr
Bilgi için: Hasgöl ÇAKAN
İşletme İşçisi
Telefon No: (312) 470 50 05

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. DR. MUSTAFA SEZGİN
TANRIKULU'NUN 7/34491 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE
BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü)'ca;

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğünce yapılan beste yarışmalarında, Türkçe şiir yazımını desteklemek adına, başvuruda sunulan eserlerin güftelerinin yeni ve özgün olması hususları desteklenmektedir. Bu kapsamda 2020 yılında gerçekleştirilen Çok Sesli Koro Eseri Beste Yarışması, 2024 yılında gerçekleştirilen Hikmet Şimşek Çok Sesli Koro Eseri Beste Yarışması ve Prof. Dr. Alaeddin Yavaşca anısına Beste Yarışması ile 2025 yılında gerçekleştirilen II. Türk Müziği Çocuk Şarkıları Beste Yarışmalarının başvurularında bu hususlara yer verilmiştir.

Bakanlığımız (Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü)'ca;

Bakanlığımızca, Türk edebiyatı alanında yeni ve özgün edebiyat eserlerinin üretilmesi, yayımlanması, yeni yazar ve şairlerin desteklenmesi amacıyla "Edebiyat Eserlerini Destekleme (EDES) Programı" yürütülmektedir. EDES Programı, 26 Ağustos 2017 tarihli ve 30166 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Edebiyat Eserlerinin Desteklenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca sürdürülmektedir. 2014 yılından bu yana devam eden program kapsamında "ilk eser" niteliği taşıyan edebiyat eserlerini yayımlayacak yayınevlerine maddi destek sağlanmaktadır. Programa tüm edebî türlerle (şiir, öykü, roman, masal, deneme vb.) başvuru yapılabilir. Destek alan yayınevi, sağlanan desteğin %35'ini yazara ödemekle yükümlüdür. Bugüne kadar 579 eserin yayımı için destek sağlanmıştır.

Kitap basım desteği, EDES Programı kapsamında verilmekte olup başvuru şartlarında yaş sınırlaması bulunmamakla birlikte, program yeni yazar ve şairlerin desteklenmesini amaçlamaktadır. EDES Programı kapsamında 2014 yılından bu yana şiir türünde ilk kitap basımı olarak 112 esere (112 şaire) ve 2020-2025 yılları arasında şiir türünde 75 esere (75 şaire) destek verilmiştir.

2021 yılında başlatılan ve ülkemizin farklı şehirlerinde düzenlenen Kültür Yolu Festivalleri kapsamında Bakanlığımızca gerçekleştirilen Edebiyat Etkinlikleri Programları; edebiyatın toplumla buluşmasını, kültürel üretimin teşvik edilmesini ve genç kuşakların edebiyatla etkileşimini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede, edebiyat alanında yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir.

2023 yılında toplam 79 etkinlik düzenlenmiş, bu etkinliklere 12.925 katılımcı iştirak etmiştir. Program kapsamında 96 davetli, 120 eser başlığı, 64 yayınevi yer alınmıştır. Etkinlikler 11 ilde, 34 farklı mekânda gerçekleştirilmiştir.

2024 yılında ise edebiyat programlarının kapsamı daha da genişletilerek 113 etkinlik düzenlenmiş, toplam 27.278 katılımcıya ulaşılmıştır. Bu etkinliklerde 164 davetli, 111 farklı eser başlığı ve 68 yayınevi yer almıştır. 2024 yılı etkinlikleri 16 ilde, 48 farklı mekânda gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu faaliyetler kapsamında 2023 yılında 4 şiir dinletisi ve 2 yaratıcı yazarlık atölyesi, 2024 yılında ise 8 şiir dinletisi, 5 yaratıcı yazarlık atölyesi ve İstanbul Kültür Yolu Festivali kapsamında 15. Uluslararası İstanbul Şiir ve Edebiyat Festivali düzenlenmiştir.

2025 yılı Kültür Yolu Festivalleri Edebiyat Etkinlikleri Programında, edebiyat alanındaki uluslararası nitelikli çalışmalar güçlendirilmiş; Şanlıurfa, Samsun ve Malatya Kültür Yolu Festivalleri bünyesinde “Uluslararası Genç Edebiyatçılar Günleri” etkinliği düzenlenmiş, ayrıca İstanbul Kültür Yolu Festivali kapsamında 16. Uluslararası İstanbul Şiir ve Edebiyat Festivaline destek sağlanmıştır. Bunun yanında, Trabzon Kültür Yolu Festivali Programında kentin edebiyat geleneğine katkı sunan 15 yerel şairin katılımıyla “Trabzon’a İz Bırakan Şairler” adlı şiir dinletisi düzenlenmiştir.

Bu çalışmalar, edebiyatın toplumsal görünürlüğünü artırmakta, yerel ve uluslararası ölçekte şairlerin, yazarların ve genç edebiyatçıların bir araya gelmesini sağlayarak kültürel üretimi sürdürülebilir biçimde desteklemektedir.

Kütüphaneler yıllarca insanlara sadece bilgi sunan mekânlar değil, aynı zamanda toplumu bir araya getiren, eğiten, yardım eden ve herkese kapılarını açan kamusal mekânlar olmuştur. Bu kapsamda yurt genelinde hizmet veren tüm halk kütüphanelerinde; okuma kültürünü ve kütüphane kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla çeşitli atölye gölge oyunu, Anadolu masalları, dünya dillerinden masallar ile edebiyat, kültür, sanat, kişisel gelişim ve sağlık alanlarında söyleşiler, aile seminerleri ve farkındalık eğitimleri düzenlenmektedir.

Yurt genelinde hizmet veren halk kütüphanelerinde; edebiyat, şiir, yazarlık konularında eğitimler, bilgilendirici etkinlikler, sergiler, söyleşiler ve atölyeler düzenlenmektedir. Bu kapsamda yurt genelinde 2015 yılından bu yana 8.770.203 kişinin katılımı ile 129.404 kültürel etkinlik gerçekleştirilmiştir

2005 yılından bu yana yürütülmekte olan ve kısa adı TEDA Programı olan Türk Kültür, Sanat ve Edebiyatının Dışa Açılımını Destekleme Projesi; Türk kültür, sanat ve edebiyatının klasik ve çağdaş eserlerinin yabancı yayınevlerince türkçe dışındaki dillere çevrilmesi, yayımlanması ve tanıtılması esasına dayalı bir çeviri ve yayım destek programıdır. Desteğe hak kazanan yayınevlerine kurul kararları uyarınca, ilgili eserin çevirisi ya da yayımı için mali destek sağlanmaktadır. Destek alan yayınevleri, destek aldığı eseri kendileri ile yapılan sözleşmeyi takip eden iki yıllık süre içinde yayımlamakta ve okurlara sunmaktadır.

Bakanlığımızca, 2005-2025 yılları arasında, TEDA Programı çerçevesinde; 99 ülkeden başvuran 1.027 yayınevine 4.465 eserin 64 farklı dilde çeviri ve baskısı için destek verilmiştir. Baskı öncesi destek sağlanan bu eserlerden 7 Ekim 2025 itibarıyla 3.576 adedi yayımlanmış ve okurlarıyla buluşmuş olup bu eserlerin 141 adedi şiir alanındadır.

TEDA Programı kapsamında, 2021, 2022, 2023, 2024 ve 2025 yıllarında 23 şairimizin 30 eserinin 15 farklı dile çevirisine destek verilmiştir.

TEDA Projesi kapsamında destek alarak, eserleri yayımlanan yazarların uluslararası çeşitli etkinliklerde tanıtılması, söyleşi, panel imza günü gibi etkinliklere katılmaları amacıyla, ilk kez 2023 yılında uygulanmaya başlanan bilet desteği kapsamında; 2023 yılında 9, 2024 yılında 7 ve 2025 yılında 1 yazarımıza, yazar bilet desteği sağlanmıştır.

Bakanlığımız (Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğü)'ca;

Somut Olmayan Kültürel Mirasın tespiti, korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması çalışmaları kapsamında; Sözlü Gelenekler ve Anlatımlar alanında Dede Korkut Mirası: Destan Kültürü-Halk Masalları ve Müzik (2018), Âşıklık Geleneği (2009) Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin listelerine taraf olduğumuz 2006 yılından bu yana kaydettirilen unsurlar arasında yer almaktadır.

Bu unsurlarla birlikte, söz konusu sözleşme kapsamında Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğünce oluşturulan Yaşayan İnsan Hazineleleri Ulusal Envanterine; Şeref Taşlıova (1938-2014) Âşıklık Geleneği, Veli Aykut-Âşıklık/Zakirlik Geleneği, İsmail Nar-Âşıklık Geleneği, Ali Rıza Ezgi-Âşıklık Geleneği, Maksut Koca-Âşıklık Geleneği, Neşet Ertaş (1938-2012) Halk Ozanlığı alanında yaşayan insan hazinesi olarak kayıtlıdır.

Ayrıca, Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcılarının Başvuru, Değerlendirme, Tespit ve Kayıt İşlemlerine İlişkin Yönerge uyarınca âşık-ozan, halk şairliği ve zakirlik geleneği başlığı altında "Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı Tespit ve Değerlendirme Kurulları" oluşturulmaktadır. Kurullarınca müracaat sahipleri arasından yeterliliği uygun görülen kişiler Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezinde Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı olarak kayıt altına alınmakta ve Genel Müdürlüğümüz tarafından kendilerine "Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı Kartı" verilmektedir.

Bakanlığımız (Telif Hakları Genel Müdürlüğü)'ca;

Bakanlığımız Telif Hakları Genel Müdürlüğünce, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 44'üncü maddesi kapsamında fikrî mülkiyet sisteminin

güçlendirilmesi ile kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesine yönelik gerçek ve tüzel kişiler tarafından sunulan projelere mali destek sağlanmaktadır. Destek kapsamında, fikrî mülkiyet ve kültür endüstrisi alanındaki paydaşlarımız olan ve kültür sanat alanında inovasyon kabiliyetinin güçlendirilerek gençliğe ulaşılması hususunda önemli rol oynayan üniversitelerin, teknokentlerin, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının fikrî mülkiyet ve kültür endüstrileri alanlarında gençlere ve çocuklara yönelik projelerinin desteklenmesinin yanı sıra, ülkemiz kültür ve sanat hayatının gelişimini ve tanıtılmasını, toplumumuzun tüm kesimlerinin ve özellikle gençlerimizin daha çok kültürel ve sanatsal faaliyetle buluşmasını sağlamaya yönelik birçok proje öncelikli olarak desteklenmektedir. Proje destekleri kapsamında, ülkemizin en önemli ve büyük çaplı kültürel ve sanatsal etkinlikleri desteklenmekte, gençlerimizin bu etkinliklerde yer alması ve yararlanmasına özel önem verilmektedir.

Kültür endüstrileri içerisinde en çok katma değer yaratan sektörlerin başında gelen ilim ve edebiyat sektörü alanında sunulan projelerden; 2021 yılında 21 projeye, 2022 yılında 40 projeye, 2023 yılında 12 projeye, 2024 yılında 29 projeye ve 2025 yılında 24 projeye mali destek sağlanmıştır. Destek sağlanan projeler kapsamında ilim ve edebiyat alanında düzenlenen kongreler, fuarlar, edebiyat atölyeleri, yarışmalar, yaratıcı yazarlık atölyeleri, şiir festivalleri vb. yer almaktadır.

2022 yılında gençlerimizin kültür endüstrileri alanında girişimcilik ve yaratıcılık kabiliyetlerinin desteklenmesi amacıyla hayata geçirilen Gelecek Gençlerin/Kültür Endüstrileri Destek Programı kapsamında 16-29 yaş arası gençlere yönelik 68 projeye destek sağlanmıştır.

Destek sağlanan projeler kapsamında, kültürel ve sanatsal üretim yapan gençlerimizin eserlerini meydana getirebilecekleri ve sanatlarını icra edebilecekleri erişilebilir ve inovatif alanlar hayata geçirilmiş, gençlere yönelik yaratıcı yazarlık atölyeleri, edebiyat kampları, sempozyumlar, sektör buluşmaları gerçekleştirilmiştir.